

Toelichting op de Exameneisen van Diploma A van de VOGG

Bij "Solfège"

De onderdelen 1a en 1b worden mondeling geëxamineerd.

Voor 1a geldt: niet onderschatten! De ritmes kunnen geklapt worden of met de platte kant van een potlood op tafel getikt worden. De gevraagde ritmes bestaan uit 4 categorieën, namelijk:

- 1 Ritme zonder syncopen en zonder rusten (afgekort op muz.v.b: z.s. – z.r.)
- 2 Ritme zonder syncopen en met rusten (z.s. – m.r.)
- 3 Ritme met syncopen en zonder rusten (m.s. – z.r.)
- 4 Ritme met syncopen en met rusten (m.s. – m.r.)

Bij elk van deze 4 categorieën zijn op het examen 2 ritmes afgedrukt, waarbij de kandidaat zelf aangeeft welk ritme hij uit elke categorie kiest. Totaal tikt hij dus uit de 8 afgedrukte ritmes 4 ritmes. Van elke categorie volgt hieronder een voorbeeld.

zie Bijlage notenvoorbeeld.

Als bruikbaar studiemateriaal willen we wijzen op "Maat en Ritme" van F. van der Horst - 150 oefeningen, uitg. Broekmans & Van Poppel te A'dam.

Bij 1b is het herkennen van maatsoorten de andere kant van het ontwikkelen van een juist inzicht in de maatstructuur. Uit de praktijk van de examens blijkt veelal dat dit onderdeel goed of slecht beheerst wordt, m.a.w. voldoende of onvoldoende. Het gaat om de kernvraag: hoort de kandidaat twee- of driedeligheid? Hij hoeft niet vast te stellen of het om een 3/4-, een 3/2- of een 3/8-maat gaat bijvoorbeeld, want de teleenheid wordt vooraf niet gegeven.

Bij "Algemene Muziekler"

Dit onderdeel wordt schriftelijk geëxamineerd.

Enkele aanwijzingen:

- Voor 2a
- * het kunnen bepalen van de kerktoonard van een x-aantal psalmen, waarbij de volledige melodie is afgedrukt; hierbij óók de toevoeging authentiek of plagaal (hypo).
 - ** het kunnen vaststellen van het aantal voortekens van bijv. e-dorisch of andersom.
- Voor 2b
- * alle drieklanken die voorkomen op de 7 trappen van de gr.t.-toonladder en de kl.t.-toonladder (harmonisch en melodisch).
 - ** alle intervallen binnen het octaaf (mèt de bepaling groot, klein, verminderd, overmatig, rein).
 - *** de meest voorkomende: groot, klein, verminderd, overmatig, groot-klein en klein-groot.

Als "richtingwijzer" voor de examenopdrachten bij dit onderdeel noemen wij de mogelijkheid om een Vragenlijst van de hand van H.C. de Gelder te bestellen (uitsluitend schriftelijk) via het secretariaat van de Examencommissie. Deze vragenlijst bevat alle onderwerpen die bij 2/ a t/m c genoemd worden.

Bruikbaar studiemateriaal is verder o.a. "Eenvoudige Muziekler" van Hennie Schouten, uitg. Strengolt te Naarden, ISBN 90-6010-711-X; verder "Eenvoudige Algemene Muziekler" van Bernard Nelleke, Heuwekemeijer, Hillegom ISBN 90-71673-01-4; óók geschikt is "Algemene Muziekler" van Theo Willemze, uitg. "Het Spectrum", ISBN 90-274-1817-9; daarnaast is aan

te bevelen 2 delen van Sesam "Atlas van de Muziek", 3^e druk 1999 ISBN 90 414 0384 1 en 90 414 0385 X

Bij "Muziekgeschiedenis"

De onderdelen 3a + 3d worden schriftelijk geëxamineerd en de onderdelen 3b + 3c mondeling. Als studiemateriaal voor onderdeel 3a + 3c is bijzonder geschikt de reader "Kerkmuziek" van drs. A.G. Blonk (uitsluitend schriftelijk) te bestellen via het secretariaat van de Examencommissie en het "Nieuw Handboek voor de Kerkorganist", uitgave Boekencentrum te Zoetermeer, ISBN 90-239-1073-7. Voor 3d willen we wijzen op het boek "Toegang tot het orgel" van de hand van Jan Jongepier, uitg. De Banier te Utrecht, ISBN 90-336-2618-7 ; daarnaast "Voordracht en registratie der orgelliteratuur" van Lourens Stuifbergen/Hennie Schouten, uitg. Strengholt te Naarden, ISBN 90-601-0245-2.

Bij "Koraalspel"

4a en 4b zullen weinig vragen oproepen. Een paar opmerkingen:

* Ga uit van een kerk mét mensen die meezingen; begeleiding met bijv. een Dulciaan 8' tegenover Roerfluit en Subbas is dan in 99% van de gevallen ontoereikend. Uiteraard geldt hier altijd een aanpassing aan de beschikbare middelen. Op het jaarlijks afgenomen examen kan de kandidaat meestal beschikken over een middelgroot tweemalig orgel met vrij pedaal.

** De keuze van de inleiding en de keuze van de koraalzetting: probeer vooral kerktonaal te denken en te spelen. Ook hier bestaat van de zijde van de kandidaat nog wel eens onduidelijkheid over. Het is beslist niet verplicht om alléén Worp te gebruiken (vooral bij de keuze van de inleiding niet). Betere tonale voorspelen vindt u in andere koraalboeken en uitgaven van voorspelen.

Bij 4c mag het duidelijk zijn dat de kandidaat zelf op de examendag zo'n psalmzetting aan de commissie overhandigt (in drievoud graag); goede mogelijkheden zijn natuurlijk de zettingen van Goudimel c.s. met de c.f. in de tenor en Nederlandse koraalboeken waarin dito zettingen voorkomen (vgl. ook de verschillende uitgaven van de VOGG door de loop der jaren).

*** Nog een belangrijk praktisch punt voor het examen! Ongeveer 3 à 4 weken vóór het examen plaatsvindt, worden er 15 psalmen opgegeven ter voorbereiding, alsmede de dispositie van het orgel waarop het examen zal worden afgenomen. Op de examendag wordt aan de kandidaat medegedeeld welke 3 psalmen hij uit die 15 opgegeven psalmen moet spelen. Een en ander betekent dat de te hanteren normen door de Examencommissie stringenter bepaald kunnen worden.

Bij "Vrij Orgelspel"

Het speelniveau wordt geacht te staan op het gemiddelde niveau van het "Orgelbüchlein" van Bach, de "30 kleine Choralvorspiele" op. 135a van Reger enz.